

PIIPUT-lehti

Kotiseututyötä vuodesta 1956, Warkaus-seura Ry

Puheenjohtajan kynästä:

Sukupolvien sillat

Jaakko Ikonen

Kotiseutukeskus on pian 170 vuotta Wanhalla. Ainakin sen rakennuskanta täyttää edellä mainitut vuosimäärän vuonna 2018. Ympäristö ja rakennuskanta on oiva paikka pohdita elämää syvemmin ja katsoa hetki isompaa elämätkuva. Sukupolvet vaihtuvat ja meno on kulloisellakin ajanjaksolla ollut sen aikaisten ihmisten näköistä. Kun miettii tätä hetkeä ja pohtii maailmaa ympärillään, voi kysyä, kenen tai minkä näköistä tämä elämänmeno on?

Kotiseututyö on aloitettu 1800-luvulla Saksassa. Voisikohan sitä kutsua tieteen suuntaukseksi? Tiedettä tai ei, niin kotiseutua ja siihen liittyviä seikkoja on pyritty selvittämään ja tutkimaan jo oiva tovi. Meillä Varkaudessa tällainen elinympäristöä tutkailtava toiminta käynnistettiin virallisesti 1956 ja näin sitä on ehditty tekemään jo useamman sukupolven voimin.

Globalisoituneessa maailmassa kaikki kuitenkin tulee aikanaan palaamaan luonnon ykseyteen. Erilaiset rajat ovat jo tulleet vastaan ja jatkossa ne muistuttavat seurauksillaan meitä ihmisiä yhä useammin. Kyse on vain siitä, milloin alamme jälleen elämään siinä todellisuudessa, jossa yhden ihmisen rajallisuus on läsnä kanssakäymisessämme. Tällöin kotiseudun merkitys ihmiselle usein aukeaa uudella tavalla. Sen merkityksen voi löytää aina uudelleen ja uudelleen. Se on ikään kuin Varkauden uimahallin sosiaalinen parlamentti – kotiin ei voi jäädä, mutta uimahallissa käytyjen keskus-

telujen jälkeen voi aina tuntea olevansa kotona. Siellä kuulee tahtomattakin seikkoja, jotka saavat ihmisen ymmärtämään, mitä on kotiseutu. Suuri on maailma, mutta vähän on se, mitä onneen tarvitaan.

Meidän tulisi uskaltaa rikkoa näitä näkymättömiä rajoja useammin arjessamme ja näin oivaltaa mukavuusalueemme riskit. Voimme oppia niin paljon toisiltamme, kun vain uskallamme antautua keskusteluille myös itsellemme aiemmin vieraiden ihmisten kanssa. Lisäksi arkoja ja epävarmoja tulisi aidosti huomioida ja tukea osallistumisessa erilaiseen kanssakäymiseen. Meillä Varkaudessa on valtava resurssi ihmisissä, jotka tällä hetkellä hiljaa mielessään pohtivat asioita. Heidän tarinoissaan usein piilee viisaus. Pioneerityö kunniaan ja ihmiset kentälle. Näin voimme nähdä jo pian uudenlaista kotiseututyötä Varkaudessa.

Kotiseututyötä on sekin, että ensi viikon lauantaina eli 15.10.2016 Warkaus-Seura useiden yhteistyökumppaneidensa kanssa järjestää Kotiseutukeskuksessa Oktoberfestin. Olkoon tämä ja kaikki siellä tapahtuva kunnianosoitus saksalaiselle kotiseututyölle ja kiitos siitä, että me täällä idässäkin voimme harjoittaa itsetutkiskelua. Lisäksi täytyy esittää tulevaisuuden nimissä kutsu kaikille varkautelaisille ja siitä kiinnostuneille – lain mukaan täysi-ikäisille – kautta aikojen ensimmäiseen Oktoberfestiin Tyyskän Bierstubeeneihin! Herzlich Willkommen zum OKTOBERFEST!

Mikkelinä (29.9.) pihti pirttiin ja päre pihtiin! – todettiin muinoin Tampereella

Sirpa Ollikainen

Uunin, hellan, takan, päreen, yhden talinkynttilän tai myöhemmin nauris- tai öljytuikun valossa on maalaistuvassa aikoinaan tehty niin välttämättömät askareet kuin kauniit naisten käsityöt ja miesten taidokkaat nikkaroinnitkin.

Päreitä poltettiin valonlähteenä maassamme keskiajalta 1800-luvun loppupuolelle. Päreiden tekemistä varten valittiin kesällä tarkoitukseensa sopivat mäntypuut, jotka sitten talvella kaadettiin ja kuljetettiin pihapiiriin. Ne hakattiin sopivan mittaisiksi pölkyiksi. Päreiden teossa puuhaa riitti koko kesän iltapuhteiksi. Kesällä pölkyt halkaistiin kirveellä sopivan paksuisiksi palhoiksi, ja ne sitten säleiksi. Sen jälkeen ”kiskottiin” puukolla säleistä päreitä. Koko määräytyi käyttötarkoituksen mukaan. Yleinen koko oli 3–4 cm leveä, 2–3 mm paksu ja pituus oli 1 kyynärä, n. 60 cm.

Valaisupäreet kiskottiin suorasyisestä ja sopivan leveästä puusta. Se halkaistiin kahtia, puolikkaat taas kahtia niin monta kertaa että saatiin sopiva paksuus. Valaisupäre oli paksumpi kuin koripäre. Katto- ja seinäpäällystyspäreet olivat tukevampia, leveämpiä ja lyhyempiä kuin valaisupäreet.

Yhden päreen palo aika oli noin 15 minuuttia, ja niitä varattiin valaisutarpeiksi n. 20000 kappaletta! Isossa tuvassa saattoi palaa useita päreitä yht'aikaa. Lukija tarvitsi lähivalon, samoin ompelu, kirjailu ja nikkarointi tarvitsivat sitä.

Pärettä poltettiin pärepihdissä. Joskus sitä pidettiin vain kädessä, ja joskus se tökättiin sellaisenaan seinänrakoon. Puiset pärepihdit tehtiin yleensä kotona itse, ja metalliset takoi seppä. Taitavan nikkarin ja

Kuva: Varkauden museot/Tuomas Toratti.

varsinkin sepän käsissä niistä syntyi upeita taideteoksia. Pienempiä pidettiin seinän raossa, vain pihtiosaa, tai pöydällä ja kookkaita lattialla. Palavan päreen alla tai vieressä pidettiin saavia tai allasta, jossa oli vettä. Tämä varotoimenpide oli putoilevia kipiä ja hiiltyneitä putoilevia säleen palasia varten.

Eripuolella maassamme kutsuttiin pärepihtiä muillakin nimillä. Sellaisia olivat esim. pärerengi, seiko, seikko, rahko, päre-rahko ja kasakka. **Samuli Paulaharju**, kansatieteen kerääjä ja tutkija, muistiinmerkitse matkoillaan myös esineiden nimiä. Pärepihti oli Sakkolassa rintarakko, Korpiselässä tsihikka ja Kokkolassa lyppekka.

Kuvassa oleva pärepihti on Varkauden museon kokoelmista. Sen lahjoitti museolle **Yrjö Saarela** Leppävirran Liukonsaaresta v. 1956. Siinä on kotitekoinen jalkaosa, ja sepän takoma pihti.

München, Oktoberfest 2016. Tunnelma katossa!

**Uudet jäsenet – liittykää
laatuseuraan!
Warkaus-seura toivottaa
hyvää syksyä.
www.varkaus-seura.fi**

Kahden ystävyyskaupungin välistä antoisaa leirikoulutoimintaa vuosina 1995–2010

Asta Olli, Varkauden ruotsinkielisen koulun rehtori vuosina 1989–2009

Jo edesmennyt koulutoimenjohtaja **Pekka Laitinen**, joka oli hyvin kiinnostunut Pohjoismaisesta yhteistyöstä, esitti 1990-luvun alussa Sandvikenissä Jäderforsin koulun ja Varkauden ruotsinkielisen koulun yhteistyötä. Sain pian yhteistiedot ja kutsun pitää leirikoulua toukokuussa 1995.

Aloimme heti suunnitella ensimmäistä leirikouluamme. Saimme myös projektiimme hyvin tehdyn budjetin ansiosta Sverige-Finland kulturfondenilta pienen avustuksen. Päätimme opettajien, oppilaitten ja vanhempien kanssa kerätä varat tekemällä työtä yhdessä mm. kirpputori-myyjäisillä, myymällä mausteita, pikkuleipiä ja makeisia kolmen vuoden aikana. Kaikki olivat innokkaasti mukana, myös lasten isovanhempia toivat myyjäisiin leivonnaisia. Matkakassamme kertyi n. 5000 euroa josta riitti omalle linja-autolle, laivalipuille, vakuutuksia varten sekä yöpöytäkustannuksiin Jäderforsin koululla.

Kun oli maksun aika kertoi rehtori **Olof Holmström**, että oli saanut sovitettua Sandvikenin koulutoimen kanssa, että saamme ilmaiseksi asua ja syödä koululla. Vastineeksi halusivat, että Jäderforsin lk. 3–6 saa seurata meitä retkillämme kolmen päivän aikana. Matkakassamme jäi hyvä pesämunana seuraavaa retkeä varten. Hyvissä ajoin ilmoittautui tarpeeksi vanhempia mukaan leirikouluun. Pidimme säännöllisesti infotilaisuuksia ja yhteyttä Jäderforsin koulun opettajiin. Kun oli kysymyksestä meidän ensimmäisestä leirikoulusta, niin suunnittelimme sen tarkkaan alusta loppuun. Viikon ohjelman laadimme isäntä koulun kanssa. He tarjosivat erilaisia elämyksiä Sandvikenissä jossa on vanhoista ruukeista muodostettu nykyisiä ulkoilualueita monenlaisilla aktiviteeteilla.

Niin valkeni vihdoin 25.5.1995 varhainen aamu kun Pohjolanmatkan iso linja-auto täyttyi innokkaista matkaajista. Suunta oli läpi Suomen Turun satamaan. Seuraavana aamuna klo 8 odotti Tukholman satamassa koulumme monivuotinen ystävä **Leif Tengström** (Svensk-Finlands vänner i Stockholm säätiön puheenjohtaja). Hän ajelutti meidät Tukholmassa, ja toivotti lopuksi hyvää matkaa ja antoi pienen summan

Ruotsinkielisen koulun oppilaita Sandvikenissä v. 1995 kaupungintalon puistossa. (Kuva: Asta Olli.)

kruunuja matkakassamme. Leif Tengström toisti tämän myös joka kerta seuraavilla leirikoulumatkoillamme Jäderforsin. Niitä teimme 4 kertaa vielä n. 4 vuoden väliajoin.

Ensimmäisen etapin ajoimme Tukholmasta Uppsalaan. Siellä tutustuimme Tuomiokirkkoon ja vanhaan kaupunkiin jossa ruokailimme. Matka jatkui Gävlen kaupunkiin jossa oli pieni tauko ennen saapumista Sandvikeniin. Sieltä oli vielä n. 20 km:n matka Jäderforsin. Oli jo iltpäivä kun iso linja-auto pysähtyi koulun pihalle, missä uteliaat oppilaat, opettajat ja vanhemmat ottivat meidät innolla vastaan. Nopeasti kannoimme tavaramme isoon voimistelusaliiin jossa asuimme kolme seuraavaa päivää. Rehtori ilmoitti samalla että ruoka odottaa ruokasalissa ja että vanhemmat järjestävät ohjelmaa illalla. Näin he toimivat joka ilta ja järjestimme yhdessä peliä ja leikkejä. Meillä oli kerran mukana pesäpallomailoja ja sääntöjä. Opetimme tätä suomalaista kansanpeliä josta he olivat kuulleet ja halusivat myös oppia pelaamaan. Molemmissa kouluissa oli n. 40–45 oppilasta, joten monet asiat olivat samanlaisia ja yhteisiä.

Seuraavien päivien ohjelmat olivat usein laadittu samalla tavalla. Aamupalan jälkeen petasimme vuoteemme ja menimme pihalle jossa Jäderforsin oppilaat odottivat. Pelit pystyyn ja yhteinen neuvonpito päivän ohjelmasta alkoi. Esimerkiksi kun ohjelmassa oli lähtö pitemmälle matkalle Storsjönin varrella olevaan vanhaan ruukkiin, Gysinge bruk monine aktiviteetteineen, niin varasimme melkein koko päivän siihen. Söimme kauniissa ravintolassa, tutustuimme Ruotsin historiaan jne. Seuraavana päivänä oli uintia Sandvikenin uimahallissa, shoppailua ja pientä syömistä, ruotsalaisittain ”fika på stan” kaupungin keskustassa. Illallisen jälkeen järjestivät oppilaat discon ja vanhemmat kahvihetken opettajien kanssa samalla seuraten nuorten menoa ”toisella silmällä”. Oppilaat tutustuivat näin paremmin toisiinsa ja loivat kirjeenvaihtokaverisuhteita, usein moneksi vuodeksi. Toinen ulkoilualue aktiviteetteineen on Högbobruk, jossa vierailimme myös muilla leirikouluissuilla. Vierailimme joka kerta myös Sandvikenin tehtaila. Se antoi hyvän kuvan konsernin maailmanlaajuisesta, monipuolisesta tuotannosta.

Torstaiaamuna oli aina varhainen herätys. Heti aamupalan jälkeen veimme tavarat linja-autoon, siivosimme jälkemme. Kokoonnuimme koulunpihalle missä Jäderforsin kaikki oppilaat, opettajat ja vanhempia olivat kerääntyneet. Joka kerta oli yhtä haikaa jättää hyvästit uusille ystäville. Sa-

malla vaihdettiin ystävien kesken pieniä lahjoja ja luvattiin pitää yhteyttä.

Ehdin vuosien varrella tutustua Jäderforsin kolmeen rehtoriin joista ensimmäinen oli Olof Holmström. Hänen kanssa loimme pohjan tälle yhteistyölle, jonka seuraavat rehtorit **Tjälvar Åslund** ja **Margareta Skog** jatkoivat meidän kanssamme. Jäderforsin koulun lk. 3–6 opettajineen vierailivat Varkaudessa 1996. He asuivat koulussamme ja teimme retkiä Heinävedelle ja Savonlinnaan. Olavinlinna teki valtavan vaikutuksen ruotsalaisiin ystäviimme jotka olivat historian tunneilla tutustuneet Suomen historiaan. Illalla oli yhteinen illanvietto jonka meidän vanhemmat järjestivät Niittylänkoulun pihalla. Seuraavana vuonna saimme vieraaksemme Sandvikenin Bessemer Gymnasiumin. Heidän kanssa teimme samanlaiset retket Heinäveden luostariin ja Savonlinnaan. Opin myös näillä matkoilla tuntemaan Varkauden Lutilasta kotoisin olevan, ja jo nuorena Sandvikeniin muuttaneen terveystieteiden tohtorin **Riitta-Liisa Björkin**. Olemme tavanneet Varkaudessa Pohjola päivillä ja olemme silloin tällöin vieläkin yhteydessä.

Näiltä matkoilta on jäänyt mieleeni ruotsalaisten luonnollinen tapa kommunikoida erilaisten ihmisten kanssa katsomatta kieleen tai kulttuuriin. He ovatkin jo niin kauan ottaneet vastaan ulkomaalaisia ihmisiä eri puolilta maailmaa.

Varkautelaisten vieraiden vastaanottajia v. 1995 Sandvikenissä. (Kuva: Asta Olli.)

Ravintola
TYYSKÄNHÖVI
Wredenkatu 4
puh. 040 717 8491

Avainasioissa apu löytyy täyden palvelun lukkoliikkeestä

LUKKO-SUTELA

ABLOX VALTUUTETTU

Häyrisentie 2, 76100 Pieksämäki.
Puh. 015-228 990

www.lukko-sutela.fi

Paluumuuttajan ajatuksia kyläyhdistyksen kesätapahtumassa

Pirkko Ikäheimonen, paluumuuttaja

Kylämme mainitaan historiankirjoissa jo 1400-luvulla. Lehtoniemen laivanrakennus toi alueelle työpaikkoja ja asutusta 1880-luvulta. Alueen asuttaminen tapahtui ilman asemakaavoja, villinä rakentamisena. Asunnot olivat ahtaita ja heikkoja. Kylämme, Käärmeniemi, sijaitsi Joroisten kunnan perukoilla.

1990-luvulla Varkaus ryhtyi laatimaan asemakaavaa alueelle. Asukkaiden toiveita kuunneltiin. Vuonna 1996 perustettiin Käärmeniemen kylätoimikunta. Se kokosi kaduille ja kujille nimiehdotuksia, joista osa toteutuikin. Syntyi tarve perustaa yhdistys, joka myös rekisteröitäisiin. Perustamiskokoukseen kutsuttiin myös lehtoniemeläiset. Näin syntyi 17.01.2001 Lehtoniemen ja Käärmeniemen Kylät ry. Kyläyhdistys saikin monta pientä parannusta aikaan kylällä, kun oli päästy avoimeen keskusteluun kaupungin viranhaltijoiden kanssa.

Kotiseututyö on viime aikoina noussut muoti-ilmiöksi. Monet kylät ja kaupunginosat ovat maassamme saaneet paljon hyvää aikaan vireällä toiminnallaan.

Asemakaavan valmistuttua alkoi meidänkin kylälle nousta uusia rakennuksia. Myös vanhoja korjattiin ja laajennettiin. Itseni tavoin moni paluumuuttaja löysi taas lapsuuskotinsa kunnostaen sen rakennuksia, rakentaen uutta ja kunnostaen pihansa.

Asukkaat ovat nuorentuneet, ja joukossa on runsaasti eri ammattiryhmien edustajia.

Toivoisin heidän tulevan ideoineen mukaan kylätoimintaan, omilla tiedoillaan ja taidoillaan kehittämään kyläämme entistä elävämmäksi. Uskon, että yhteistyöllä saavutamme paljon tulevaisuudessa. Haasteita löytyy!

Viritettyä jouta tarkastellaan.
(Kuva: Auli Rummukainen.)

Tyytyväinen arpajaisvoiton saaja.
(Kuva: Auli Rummukainen.)

Enni Rummukainen
valkoisen Askur-ponin selässä.
(Kuva: Hanna Ihalainen.)

Vaihtoehtoja on.

LAKIMAJAKKA

Ahlströminkatu 10, 78250 Varkaus
Hertta Karppola, puh. 050 341 5310
www.lakimajakka.fi

Harrastuksena kylätoiminta

Kyläneuvos Esko Ropponen papereitaan katsastamassa.

Teksti ja kuva: Sirpa Ollikainen

Harjuralainen **Esko (Eko) Ropponen**, joka täytti syyskuussa 81 vuotta, kertoo aina olleensa mukana jos-sakin järjestötoiminnassa. Hänestä on ollut mukava touhuta joukossa, ja samalla kehitellä uutta tekemistä.

Vuosien kuluessa oma kylä, eläminen ja viihtyminen siellä tuli tärkeäksi. Hänen elämäntehtäväkseen muodostuikin oman ja muiden kylien kehittäminen. Maaseutu ei saa autoitua! Kotikylään Harjurannalle perustettiin v. 1980 Kylätoimikunta, joka toimi vireästi. Uudet tuulet rupesivat puhaltamaan v. 1993, kun Eko Ropponen valittiin puheenjohtajaksi. Puheenjohtajuus päättyi v. 2012. Ropponen kertoi omaavansa rohkeutta ottaa vastuuta, ja on ollut kiinnostunut ja innostunut toiminnasta. Hän myös sai muut toimijat innostumaan ajatuksista, kehittelemään niitä yhdessä ja toimimaan suunnitelmien mukaisesti. Näin syntyi ”Harjurannan henki”, joka on aikojen kuluessa vain voimistunut. Kaikki esille tuodut ideat ovat olleet hyviä ja arvokkaita, joita sitten yhdessä on kehitelty ja mahdollisuuksien mukaan talkootyönä toteutettu. Kaikki on syntynyt kyläläisten energian voimin. Kylätoimikunta rekisteröitiin nimellä Harjurannan kyläyhdistys v. 1997. Etelä-Savossa sijaitseva Kangaslammin kunta, jossa Harjurannan kyläkin sijaitsee, yhdistettiin Varkauden kaupunkiin v. 2005. Jo aikaisemmin Kangaslampi oli liittynyt Pohjois-Savoon.

Mitä Harjurannalla on tehty asukkaiden viihtyisyyden lisäämiseksi ja elämää helpottavaksi? Tässä Esko Ropposen kanssa käydyn keskustelun pohjalta kirjatut lista, jota on täydennetty mm. lehdistä kerätyillä tiedoilla. Lista ei ole täydellinen, eivätkä tulokset ole aikajärjestyksessä.

Julkiset tunnustukset: Mikkelinläänin Vuoden kylä 1995, Valtakunnan Vuoden Kylä -kilpailun II sija v. 1998, Pohjois-Savon Kylä v. 2002.

Kylätoimikunnan ja Kyläyhdistyksen talkootöitä: katuvalot, luontokirkko, laavuja, näkötorni, Peis Immosen luola, luontopolku, maastopyöräreitti, vierasvenesatama, uimaranta, lentopallokenttä, kylätupa vanhasta liiteristä, kylätupa nuorille biljardipöytä, bändin soittovälineet ja ohjaaja, kesäteatteri ja uusi katsomo, esiintymislava ja pukukopit sekä katto, vuosittaiset ohjelmallinen Harjurantapäivä ja Maaseutumarkkinat Varkaudessa. Varkaudessa järjestettiin Valtakunnalliset kyläpäivät v. 2002, ja järjestelytoimikunnan puheenjohtajana oli Esko Ropponen.

Keskustelimme siitä, mistä voi jatkuvasti ammentaa tietoutta, innostusta ja voimia kylätoimintaan.

Esko Ropponen kertoi puheenjohtajaksi ryhtyessään ruvenneensa ottamaan selvää toiminnan perusteista. Hän vieraili ympäristön kylissä ja keskusteli siellä tutustuen näin lähi toimijoihin. Avoimuudellaan sekä oman kotikylänsä ja sen kyläyhdistyksen toiminnan myönteisellä esiintumisella hän jäi mieleen kaikkialla. Sitten tutustuminen laajeni koko Etelä-Savon alueelle. Hän oli mukana Mikkelinläänin kyläasiain neuvottelukunnassa myös puheenjohtajana. Neuvottelukunta rekisteröitiin nimellä Järvi-Suomen kylät ry. Hän toimi myös valtakunnallisen Kyläasiain neuvottelukunnan seuraajan Suomen Kylätoiminta ry:n (SYTY) hallituksen varajäsenenä. SYTY järjestää vuosittain paikallistoimijoille seminaari- ja tapaamistilaisuuden, Lokaalin. Sinne Esko Ropponen on osallistunut säännöllisesti. Lisäksi hän toimi Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus Mikkelin neuvottelukunnan jäsenenä ja Etelä-Savon maakuntaliiton yhteistyöryhmän maaseutujaoston jäsenenä.

Maakunnan ja Varkauden kaupunkiin liittymisen myötä Esko Ropposen toiminta painottui Pohjois-Sa-

voon. Hän toimi Pohjois-Savon Kylät ry:n hallituksessa puheenjohtajanakin. Myös maaseudun kehittämissyhdystys Leaderin Mansikka ry -ryhmän hallituksessa ja varapuheenjohtajana.

Valtio avustaa vuosittain rahallisesti maaseudun kehittämistä Leaderin kautta. Pohjois-Savossa mm. Mansikka ry:n kautta maaseudun kylät voivat anoa hankkeilleen rahoitusta, ja saada sieltä muutenkin opastusta toiminnalleen. Valtionapu on kylille tärkeä, samoin kuin huolella ja tarkasti anomista varten laaditut hankesuunnitelmat.

Harjurannan kylätoimikunnalla ja kyläyhdistyksellä on ollut vuosien aikana 17 hanketta, joihin on haettu ja saatu rahoitusta. ”Samanhenkisten” kanssa keskusteluista hän kertoi saaneensa paljon tietoa ja myös tukea toiminnalleen. Asioihin ja ihmisiin tutustumista hän pitää tärkeänä jokaiselle uudelle toimijalle, etenkin yhdistysten toimihenkilöille.

Esko Ropposelle myönnettyjä henkilökohtaisia tunnustuksia:

- Tasavallan presidentin myöntämä Leijonan ritarikunnan tunnustus.
- 4 kpl Suomen Kotiseutuliiton pronssisia ansiomitaleita.
- Harjurannan kyläpäällikkö.
- 2002 Suomen sosialidemokraattisen puolueen kultainen ansiomerkki.
- 2004 Suomen Kylähullu -titteli on elinikäinen; toimikautenaan hän saa kantaa kruunua, viittaa, joke-ri-hattua ja kaulaliinaa; valinnan suorittaa Esko Ropposen toimesta perustettu Kylähullujen kilta, ja valintaan vaaditaan valittavan kotikunnan suostumus; perusteet: oman kylän tai lähiympäristön hyväksi ja kyläyhdistystyötä muuallakin; valitsijoiden sanomaa: ”Umpihullu mies, jonka ideoista on poikunut joukko kylän toimintaa elähdyttäviä hankkeita.” ”Ilman Ropposen panosta Harjuranta olisi vain pieni ja mitätön kyläpahanen Vrkauden kupeessa.” Ropposen sanomaa: ”Hulluuden on oltava terveellä pohjalla. Tässä virassa on oltava itse innostunut ja saatava toisetkin innostumaan. Ei saa ottaa pienistä asioista nokkaansa, vaikka ulkopuolelta tulee arvostelua. Tätä hommaa on tehtävä iloisin mielin ja omasta tahdosta.”
- 2004 Kylätoiminnan tiennäyttäjä – on kylätoiminnan arvokkain tunnustus; myöntää Suomen Kylätoiminta ry; jaetaan Lokaalissa; perusteet: toiminta pitkäaikaisella panoksella kehittämässä valtakunnallista tai paikallista kylätoimintaa.
- 2007 Suomen Kylätoiminta ry:n kultainen ansiomerkki.
- 2009 Varkauden kaupungin kulttuurityön erityispalkinto.
- 2015 Varkauden Urheiluseurat ry:n kultainen ansiomerkki.
- 2015 Kyläneuvos -arvonimen haki Harjurannan kyläyhdistys ry; perusteita: Itä-Suomen ja koko maan kylätoiminnan kehittäjä; luovuttajana Kylähullujen Kilta; perustelut: arvokasta, tuloksellista ja kaukokatseista toimintaa ja merkittävän ja pysyvän toiminnan kehittämistä kylien ja maailman hyväksi.

Kylätoiminnan tulevaisuus

Esko Ropponen pitää kyläyhdistyksen tärkeimpänä yhteistyökumppanina oman kunnan päättäjiä. Heidän kanssaan neuvotteleva yhteistyö on välttämätöntä. Yhtä tärkeää on yhteistyö kunnan muiden kylä- ja kaupunginosayhdistysten kanssa. Yhteistyötä pitäisi syntyä myös kaikkien 3. sektorin toimijoiden kanssa,

sillä 3. sektorin toiminnan merkitys kasvaa. Yhdessä vahvuuksia on enemmän, kuten myös voimaa. Ilman korvausta ei kukaan kauan jaksaa, joten sopiva korvaus tehdystä työstä on neuvoteltava. Talkootyö ei aina innosta, varsinkaan, jos ei ole kyse omasta hyvinvoinnista. Yhteistyön pitäisi olla käynnissä myös rahoittajien kanssa, sillä ilman rahaa on mahdotonta toimia.

Varkauteen on perustettu kyläneuvosto. Se syntyi virkamiesten toimesta. Koska kyse on kylä koskevista asioista, pitäisi kylän asioita tuntevien olla työstämässäkin sitä. Toivottavasti asia korjautuu. Kyläneuvoston tärkeitä asioita ovat kannanotot kylä koskeviin suunnitelmiin, kylien omat isot asiat, kylien kehittämishjelmat, kärkihankkeet ja rahoitus. Tekeillä on maaseutuohjelma. Myös sen tekijöiden joukossa pitäisi olla kyläläisiä, siis niitä, joiden elinpiiriin suunnitelma tulee vaikuttamaan. Näin miettii kyläneuvos.

Esko Ropponen pohtii tulevaisuutta näin: Kaupungin keskustaluueellakin on kyläyhdistyksiä, ja toiminta on osittain samanaista kuin maaseudulla. Rahoitus vain järjestyy eri lähteistä. Toivon, että tulevaisuudessa tilanne muuttuisi. Varkauteen pitäisi perustaa Varkauden kylät ja korttelit -yhdistys, jolloin voitaisiin suunnitella toimintoja ja toimia yhteistyössä toisiamme tukien ja täydentäen. Näin myös raja maalaisten ja kaupunkilaisten välillä hälväisi.

Vielä toiveita kylätoimijoille: Maaseudulla on paljon eläkeläisiä. Pitäisi ottaa terävä kanta kylän turvallisuuteen! On muistettava, että eläkeläiset ovat suuri voimavara. Ikinuoret ovat sijoitus, eivät rasite. Heidät olisi toiminnallistettava heidän ehdoillaan! Myös kesämökilläiset olisi saatava mukaan kesäiseen toimintaan!

Kysyin vielä Esko Ropposelta, ehtiikö noin kiireinen ja kylätoimintaan täysin paneutunut mies harrastaa muuta järjestötyön vastapainoksi. Hän otti puhelimensa esille ja rupesi vierittelemään kuvia: ensin upea suuri rakennus, kotitalo, joka on maalaistalo vuodelta 1832. Sitten kuvia pihalta, joka on kuin kukkatarha, ja jossa on paljon ruusuja. Vielä on kuvia keittiöpuutarhasta vihanneksineen ja yrtteineen. Kaikki oli kuin ammattipuutarhurin käden jäljiltä. Tuo puutarhuri on Esko Ropponen!

Hän on kiinnostunut myös sukunsa historiasta. Harjurannalta siitä löytyy 1. merkintä v. 1774, jolloin suvun nimi oli Roppo. Hän on kerännyt ja merkinnyt muistiin tarinoita ja historiaa Harjurannalta. Pihapiirissä hänellä on oma museo, johon hän on kerännyt eri taloista käyttö- ja tarvekaluja.

Kaikkea hyvää Esko Ropposelle ja antoisia vuosia kaikkien kolmen harrastuksen parissa!